

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/220/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113234279
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrává
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8113234279.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandrávej a členov senátu Evy Šofrankovej a JUDr. Elišky Wagshalovej v právnej veci žalobcu UK Profit, spol. s.r.o., so sídlom v Nitre, na ul. Hornočermánskej č. 797/59, právne zast. JUDr. Ivanou Zmekovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, na ul. Zámočkej č. 30, proti žalovanej: Z. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. D. XX, o zaplatenie sumy 420,45 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 20.04.2015, č.k. 9C/155/2014 - 51 takto jednohlasne

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa rozsudok.

II. Náhrada trov odvolacieho konania sa účastníkom nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Prešov (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol, žalobcovi nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že skupovatelia pohľadávok v súdnom konaní zvyknú argumentovať, že premlčacia lehota týkajúca sa nárokov zo zmluvy je 4 - ročná, z dôvodu potreby aplikácie Obchodného zákonníka. Uvedený názor je prvostupňovému súdu známy z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR č. 6MCD0/4/2012 a rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32Cdo 3337/2010. Senát 9C podľa uvedených rozhodnutí v inej veci rozhodol, avšak jeho rozhodnutie bolo krajským súdom zrušené s poukazom na rozhodnutie sp. zn. 6Co 81/2012 zo dňa 14.02.2013. Krajský súd v danej veci vyslovil názor, že pri úverovej zmluve uzavretej medzi podnikateľom a spotrebiteľom treba použiť prednostne úpravu uvedenú v Občianskom zákonníku. Ústavný súd vo veci pod sp. zn. I. ÚS 402/2013-10 na ústavnú sťažnosť proti vyššie uvedenému rozsudku vyslovil názor, že aplikácia Občianskeho zákonníka na spotrebiteľský úverový vzťah je ústavne konformná a nie je spôsobilá spochybniť ústavnú udržateľnosť daného záveru.

V zmysle uvedeného preto aj prvostupňový súd aplikoval v predmetnej veci pri rozhodovaní na spotrebiteľský úver vo forme úverovej zmluvy podľa Občianskeho zákonníka právnu úpravu premlčania uvedenú v Občianskom zákonníku. Uviedol, že poskytnutý úver mal byť po odstúpení od Zmluvy o kreditnej karte zaplatený v lehote do 15.11.2010 a žaloba bola podaná na súde dňa 09.06.2014 po uplynutí premlčacej lehoty. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka uplatnené právo nemohol priznať. Dodal, že uvedený názor sa týka ako istiny, tak aj úrokov z omeškania.

Poukázal na ustanovenia § 2 písm. a) a b) zákona č. 258/2001 Z.z., § 100 ods. 1 a 101 Občianskeho zákonníka a § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

Výrok o trovách konania bol odôvodnený ustanovením § 151 ods. 1 O.s.p..

Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žalovanej bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 420,45 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 86,61 Eur a úrokom vo výške 5,5 % ročne zo sumy 420,45 Eur od 28.9.2013 do zaplatenia. Alternatívne požadoval rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Rozsudok prvostupňového súdu považoval za nesprávny, keďže právo žalobcu na zaplatenie pohľadávky voči žalovanej ku dňu podania žalobcovho návrhu nebolo premlčané. Návrh bol podaný 09.06.2014, pred účinnosťou novely zák. č. 102/2014 Z.z., ktorou bol zmenený § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého pre spotrebiteľské právne vzťahy sa vždy použijú prednostne ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa mali použiť normy obchodného práva. Novela nadobudla účinnosť 13. júna 2014 (čl. XIV. novely), pritom návrh vo veci bol podaný 09.06.2014, preto sa mala otázka premlčania posudzovať podľa Obchodného zákonníka, ktorý upravuje premlčaciu dobu štvorročnú

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok z dôvodov uvedených v odvolaní, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 214 O.s.p.) a potom ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku vyvesené na úradnej tabuli súdu a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam uvádza.

Žalobca tvrdí, že napadnutý rozsudok prvostupňového súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny náležitý právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Žalobca nesúhlasí s právnym názorom prvostupňového súdu o aplikácii ustanovení o premlčaní podľa Občianskeho zákonníka na právny vzťah založený medzi účastníkmi konania a žiada aplikovať príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka.

Odvolací súd poznamenáva, že novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z.z. definitívne normatívne vyriešila (doplnením ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka), že na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z autentického výkladu zákonodarcu vyplýva, že Občiansky zákonník bude použitý, pokiaľ ide o posudzovanie otázky premlčania, otázky úpravy ručenia, zmluvnej pokuty, uznania záväzku a podobne, aj keby sa na právny režim mala použiť právna úprava Obchodného zákonníka.

Právna úprava v zákone č. 102/2014 Z.z. zmenila a doplnila niekoľko právnych predpisov, ktorými sa má zabezpečiť vyššia úroveň právnej ochrany spotrebiteľov ako slabšej strany v spotrebiteľských právnych vzťahoch. Ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ex presis verbis ustanovuje prioritu aplikácie inštitútov Občianskeho zákonníka pred Obchodným zákonníkom. Uvedená právna úprava je síce systematicky zaradená v hmotnoprávnom predpise, ale z hľadiska svojho obsahu má procesnoprávny charakter, pretože určuje, ktorý predpis, v prípade spotrebiteľského právneho vzťahu je potrebné aplikovať. (porov. rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 6Co/851/2015 zo dňa 22.03.2015).

Odvolací súd konštatuje, že predmetné ustanovenie vyjadrovalo doposiaľ platné pravidlo prednostného použitia režimu Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské záväzky a teda právna úprava pred účinnosťou predmetnej novely umožňovala pri posudzovaní premlčania nároku aplikovať občianskoprávnu úpravu.

Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bol dňa 22.08.2007 založený záväzkovo právny vzťah na základe zmluvy o kreditnej karte s úverovým rámcom vo výške 10.000 Sk. Právny vzťah medzi účastníkmi konania možno považovať jednoznačne za spotrebiteľský v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v spojení s ust. § 879j Občianskeho zákonníka). Vzhľadom na právnu úpravu zákona č. 258/2001 Z.z. predmetnú zmluvu uzavretú medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou možno taktiež podriaďiť režimu zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy. V danom prípade ide nepochybne o vzťah medzi dodávateľom - obchodníkom a spotrebiteľom, a teda ide teda o typický občianskoprávny vzťah.

Zákon č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy úpravu premlčania vôbec neobsahoval, pričom takáto úprava je obsiahnutá v dvoch právnych predpisoch, a to v ust. § 387 a nasl. Obchodného zákonníka a ust. § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka. V prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva bolo pred účinnosťou predmetnej novely dôvodné aplikovať právnu úpravu o občianskych právach, a nie podnikateľské právo (porov. rozsudok Najvyššieho súdu SR vo veci 5MCdo 20/2009). Prípadné použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva na spotrebiteľský právny vzťah, a to aj pokiaľ ide o otázku premlčania, predstavuje zhoršenie postavenia spotrebiteľa. S účinnosťou zákona č. 150/2004 Z. z. (01.01.2004) došlo k zásadnej zmene spotrebiteľského práva. Nevýhodnejšie zmluvné klauzuly oproti zneniu Občianskeho zákonníka sa dostali do rozporu s jeho novým ust. § 54 ods. 1, podľa ktorého „spotrebiteľovi sa ani inak nesmie zhoršiť jeho postavenie“. Použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva a nie občianskeho práva na spotrebiteľský právny vzťah vrátane premlčania predstavuje takéto zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce nevyžaduje transpozíciu v prípade dualistickej úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti tomuto zákonu.

Nie je možné súhlasiť s názorom odvolateľa, že je potrebné na prejednávanú vec aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre spotrebiteľov výhodnejšia. Uvedené závery prijal Krajský súd v Prešove v rozsudku č. k. 6Co/81/2012-279 zo dňa 14.02.2013, ktoré rozhodnutie bolo napadnuté ústavnou sťažnosťou. Následne Ústavný súd v uznesení I. ÚS 402/2013-10 zo dňa 19.06.2013 predmetnú sťažnosť odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť a uzavrel, že „nezistil možnosť porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru rozsudkom krajského súdu“.

Prvostupňový súd preto správne posúdil ex offa (§ 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) otázku premlčania uplatneného nároku a po zistení, že nárok žalobcu je premlčaný, žalobu zamietol.

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 219 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že v odvolacom konaní úspešná žalovaná náhradu trov nežiadala priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.